

УДК 070(477):655.11(477.83/.86)

ГАЛИЦЬКЕ ДРУКАРСТВО КРІЗЬ ПРИЗМУ “КІЕВСКОЙ СТАРИНЫ” (1882–1906): УКРАЇНСЬКИЙ ВЕКТОР

Тетяна Дубова

*молодий науковий співробітник відділу наукової бібліографії
відділення “Наукова бібліографія і книгознавство”
ЛНБ ім. В. Стефаника НАН України*

Пропонована стаття є частиною ширшого історико-бібліографічного дослідження “Галичина і галичани на сторінках журналу “Кіевская старина”. Ми позиціонуємо “Кіевську старину” як українознавче, українофільське видання, яке через заборону в російській імперії друку українською мовою (Емський указ 1876 р.) виходило російською. У цьому сумнозвісному указі спеціально обумовлювалось, що давні акти, фольклор, а навіть діалоги героїв у літературних творах дозволено друкувати українською (звичайно ж, російським правописом). Видавці використовували цю можливість, і частина матеріалів у журналі подавалась українською мовою.

Для “Кіевской старини”, внесок якої в українську історичну науку Дмитро Дорошенко визначив як “епохальний”¹, було характерним “збирання” українства в усіх його проявах, тому нікого не дивувала наявність у журналі інформації, яка не стосувалась безпосередньо історичних тем. Стосовно Галичини це означало поширення “Кіевскою стариною” розмаїтих відомостей про різні сфери життя українців у Галичині, серед яких — культурні події (театральні спектаклі², літературні конкурси³,

© Дубова Т., 2008

¹ *Дорошенко Дмитро*. Огляд української історіографії.— Прага: Накл. Українського університету в Празі, 1923.— С. 141.

² Група галицьких артистівъ подъ управленіемъ М. Гутчака // Кіевская старина.— 1902.— Т. 79, № 11.— С. 109-111.

³ Премії за драматическія сочиненія // Там само.— 1900.— Т. 69, № 2.— С. 79.

відзначення ювілеїв Т. Шевченка⁴ і М. Лисенка⁵), шкільництво⁶, боротьба русинів за свій університет у Львові⁷, громадські товариства⁸, і навіть політична діяльність (вибори⁹, парламентаризм¹⁰, селянські страйки¹¹ тощо).

Так само збиралося все про українське книгарство в Галичині, тому що в Наддніпрянській Україні книжок українською мовою тоді майже не було. Поневіряння української книжки докладно описані в одному з оповідань О. Кониського¹². Виходом із такого сумного становища стали українські зарубіжні друки. В цьому плані Галичина була поза конкурсом, тому що конституція Австро-Угорщини надавала певні гарантії інтелектуальній діяльності і однакові видавничі можливості усім національностям. Тому центр українського книгодрукування перемістився в Галичину.

Галичина останньої чверті ХІХ ст. для “Кіевской старини” — це, з одного боку “terra incognita”, а з другого, — уособлений міф про свободу (принаймні, про свободу слова), свого роду духовна держава, в якій з погляду наддніпрянця вільно побутувала українська книжка, що особливо вражало на фоні дискусії “Кіевской старини” з професором Тимофієм Флоринським, славістом і візантологом, про українську мову¹³.

Відтак між українськими діячами Австро-Угорщини і Росії сформувалися взаємини щодо обміну ідеями і літературою. Зачинателів цього руху називає Мирон Кордуба у своїй розвідці “Зв’язки В. Антоновича з Галичиною”¹⁴. Це Михайло Максимович, Платон Лукашевич, Ізмаїл Срезневський, Осип Бодянський, Пантелеймон Куліш,

⁴ Чествованіє памяти Т. Г. Шевченка въ 40-ую годовщину его смерти // Кіевская старина.— 1901.— Т. 73, № 4.— С. 20-27.

⁵ Ефремов С. Торжество украинской пѣсни // Там само.— 1904.— Т. 84, кн. 1.— С. 141-154.

⁶ Борьба за просвѣщеніє въ Галичинѣ // Там само.— 1903.— Т. 80, кн. 11.— С. 167-168; Галицкія гімназіи // Там само.— 1902.— Т. 79, № 10.— С. 40.

⁷ Ефремов С. Въ борьбѣ за просвѣщеніє // Там само.— 1902.— Т. 79, № 2.— С. 313-346.

⁸ Народно-просвѣтителная дѣятельность въ Галичинѣ // Там само.— Т. 77, № 6.— С. 173-174; Львовское общество “Руська Бесіда” // Там само.— 1903.— Т. 80, кн. 3.— С. 174; Дѣятельность Исторического общества въ Черновцахъ // Там само.— Т. 81, кн. 1, № 4.— С. 50.

⁹ Выборы галицкихъ пословъ въ сеймъ // Там само.— 1901.— Т. 75, № 10.— С. 27.

¹⁰ Дѣла галицкихъ русиновъ въ австрийскомъ парламентѣ // Там само.— 1902.— Т. 79, № 12.— С. 168-173.

¹¹ Волненія крестьянъ въ Галиціи // Там само.— Т. 78, № 9.— С. 142-144.

¹² Кониський О. Я. Тревоги автора і видавника. (З натури).— Львів, 1902.— 36 с.

¹³ Науменко В. Рѣшенъ ли проф. Т. Д. Флоринскимъ вопросъ о книжной малорусской рѣчи? // Кіевская старина.— 1900.— Т. 68, № 1.— С. 125-155.

¹⁴ Кордуба Мирон. Зв’язки В. Антоновича з Галичиною // Україна.— 1928.— Кн. 5.— С. 33-78.

Микола Костомаров, Олександр Потебня, Михайло Драгоманов, Володимир Антонович, Олександр Кониський.

Дмитро Оглоблин у своїй розвідці “Олександр Степанович Лашкевич — редактор-видавець “Кіевской старини”¹⁵ описує, як до Галичини приходили посилки від М. Максимовича, М. Погодіна, П. Куліша, а через купця Димета замовлялася і перевозилася через митницю не одна пачка книжок. До Києва деякий час книжки висилав Яків Головацький книгареві Должикову, а регулярний книгообмін був налагоджений уже за часів діяльності НТШ. Зі сторони галичан активно налагоджували стосунки Яків Головацький, Іван Вагилевич, Денис Зубрицький, Осип Левицький, Богдан Дідицький, Омелян Партицький, брати Барвінські, Корнило Устиянович та ін.

Такі взаємини, особливо спочатку, не обходилися без ілюзій, які були двоякими. Стосовно Росії — панславистського характеру: вважалось, що слов'янська держава дбає про всіх слов'ян, у тому числі і про українців. Щодо Австро-Угорщини — конституційні, бо конституція Австро-Угорщини гарантувала рівність усіх народів імперії, в тому числі й українців. Перші — на предмет Росії — розвивались при ближчому знайомстві з життям українців в імперії. Показовою в цьому плані була мандрівка Корнила Устияновича, який, виїхавши до Росії щирим русофілом, повернувся додому переконаним українським патріотом, про що він докладно написав у своїх спогадах¹⁶. Власне, вийшло так, як сказав Іван Лисяк-Рудницький у дослідженні “Українці в Галичині під австрійським пануванням”¹⁷: “Зростання контактів із Росією і середньо-східною Україною сприяло подоланню русофільських міфів”.

Ілюзії щодо Галичини розвивалися повільніше — напевно, через культурний поступ. Ярослав Грицак у книзі “Пророк у своїй вітчизні: Франко та його спільнота (1856–1886 рр.)”¹⁸ логічно зв'язує в один вузол будівництво залізниць і появу нових потреб, звичаїв та ідей, що однозначно підвищувало освіченість місцевого населення; одна ланка подій тягнула за собою другу, створюючи інший світ та іншу національну свідомість, для якої, в свою чергу, вже були необхідними читальні, співочі товариства, народні театри, громадські об'єднання, видавництва. Він же

¹⁵ *Оглоблин Дмитро*. Олександр Степанович Лашкевич (1842–1889) редактор-видавець “Кіевской старини”. — Нью-Йорк; Торонто; Мюнхен, 1975.— 48 с.— (Укр. істор. вид-во).

¹⁶ *Устиянович Корнило*. М. Ф. Раевській и російській панславизм. Споминки з пережитого и передуманого.— Львов, 1884.— 86 с.

¹⁷ *Лисяк-Рудницький І*. Историчні есе. Т. 1.— Київ: Основи, 1994.— С. 431.

¹⁸ *Грицак Ярослав*. Пророк у своїй вітчизні: Франко та його спільнота (1856–1886 рр.).— Київ: Критика, 2006.— 630, [2] с.

зауважує романтизацію образу австрійської Галичини як “національного П’ємонту” з розбудованим публічним простором, масовими виданнями і численною читацькою публікою, яка насправді була досить обмеженою, а тиражі видань скромними. Але вони були — і читальні, і товариства, і видання. А поруч, за Збручем, більшість цих речей була унеможливлена політичними обставинами. Тому потуга, гроші, мрії — все почало працювати в Галичині. Так працювала “Зоря”, так було засновано Наукове товариство ім. Шевченка.

Люзії розвіювалися після довшого спілкування або довшого проживання в Галичині. До плекання тих романтичних уявлень була причетна й редакція “Кіевской старины”. Частково через наївну впевненість, що десь “там” (це симптоматично — завжди “там” і ніколи “тут”) є якийсь інше, достойне, заможне буття народу; частково через ревне бажання, щоби так і було, частково через щирі наміри бодай щось зробити для цього, в тому числі і методом пропаганди того найкращого, що можна було знайти в Галичині порівняно з Україною. Тому майбутня дружина Івана Франка Ольга Хоружинська уявляла Галичину як “щось ідеальне”¹⁹, Олександр Кониський був “приємно здивований”, що 1886 р. в Галичині українська мова “активно побутувала усюди”²⁰, а бібліограф Михайло Комаров у львівському часописі “Зоря” 1889 р. іменував Галичину “нашим світочем”, “куди і линемо всею душею”²¹.

Вивчаючи публікації “Кіевской старины”, ми зауважили сильне зацікавлення авторів і редакторів журналу в пропаганді галицького українського друкарства. Через сувору російську цензуру процес ознайомлення українського читача з галицькою книжкою відбувався повільно. Цензура була настільки прискіпливою, що навіть 1903 р. відомий етнограф професор Микола Сумцов на засіданні попереднього з’їзду славістів у Санкт-Петербурзі скаржився на неможливість одержати книгу, видану у Львові²².

За таких обставин “Кіевская старина”, особливо в перших роках свого існування, уникаючи навіть натяку на політику, трактувала галицьку книжку виключно як культурне надбання “закордонної нашої братії”.

Перша згадка про книжку, видану в Галичині “народною мовою” з’являється в “Кіевской старине” вже 1882 р. Це рецензія Володимира Антоновича на “історичне оповідання” Ізидора Шараневича “Гальшка,

¹⁹ *Грицак Ярослав*. Пророк у своїй вітчизні: Франко та його спільнота (1856–1886 рр.).— Київ: Критика, 2006.— С. 323.

²⁰ Там само.— С. 410.

²¹ *Комаров Михайло*. Хто ж справді винен і де ж наша робота? // *Зоря*.— 1889.— № 4.— С. 65.

²² *Съездъ славиствоу* // *Кіевская старина*.— 1903.— Т. 81, кн. 3, № 6.— С. 171–172.

княгиня Острожска»²³. Вона є ніби засадничою для інших відгуків на українські галицькі видання, які через обставини, про які ми вже говорили, не з'явилися в широкому вжитку. Ці рецензії зазвичай ширші за обсягом і майже завжди складаються однаково: довідка про автора і його основні праці, потім переповідається сюжет твору або головні тези дослідження, і вказуються джерела — як півівник для істориків.

Одночасно, доводячи право української книжки на повноцінне духовне життя, редакція «Кіевской старины» за допомогою цілої серії рецензій робить широкі екскурси в епоху існування церковних братств в Україні. Розглядається історична доцільність братств, їх устрій, розповсюдження, виховна й освітня робота, і, звичайно ж, книгодрукування. Це рецензії Івана Каманіна 1884 р. на «Акти про церковно-релігійні стосунки в Південно-Західній Русі»²⁴, які видавалися у серії «Архів Південно-Західної Росії»; Феофана Лебединцева 1883 р. на книжку Ар. Лонгінова про церковне братство і православний храм у Любліні²⁵; Івана Малишевського на книгу І. Чистовича з історії західно-руської церкви та існуючих на той час братств²⁶ тощо. Вивчаючи подані в рецензіях факти, уважний читач самостійно робить висновок про добре організоване тодішнє церковне життя і давнє побутування української книжки. Далі треба було все це підвести до сучасної Галичини. І знову все було зроблено не безпосередньо, а через порівняння відновленого 1885 р. холмського Свято-Богородицького Братства з його слабенькими, хоч і регулярними, виданнями, справедливо критикованими в «Кіевской старине»²⁷, і львівським Ставропігійським інститутом — прямим нащадком Львівського братства, з його зразково поставленою господаркою, а саме — книгарнею, друкарнею, бібліотекою, музеєм, двома бурсами тощо.

²³ А. [Рец. на кн.] Гальшка княгиня Острожска, оповѣдане историчне дра Из. Шараневича. У Львовѣ, 1880 // Кіевская старина.— 1882.— Т. 1, № 1.— С. 209-211.

²⁴ Каманинъ И. [Рец. на кн.] Архивъ юго-западной Россіи, издаваемый временною комиссіею для разбора древнихъ актовъ. Ч. I. Т. VI. Акты о церковно-релігійныхъ отношеніяхъ въ юго-западной Русі (1322–1648). Кіев, 1883 // Там само.— 1884.— Т. 10, № 12.— С. 708-716.

²⁵ Лебединцевъ Ф. [Рец. на кн.] Лонгиновъ Ар. Памятникъ древняго православія въ Люблинѣ — православный храмъ и существовавшее при немъ братство.— Варшава, 1883 // Там само.— 1883.— Т. 7, № 9/10.— С. 290-294.

²⁶ Малишевскій И. [Рец. на кн.] Очеркъ исторіи западно-русской церкви И. Чистовича. Ч. II. СПб., 1884 // Там само.— 1884.— Т. 10, № 11.— С. 518-526.

²⁷ Фратеркулюсь. [Рец. на кн.] В. Т. М-чть. Явленіе чудотворной иконы Богоматери въ Лѣснѣ въ связи съ другими современными событіями на Русі.— Варшава, 1883 г. // Там само.— 1883.— Т. 7, № 9/10.— С. 294-297; Цыбульскій К. [Рец. на кн.] Отчетъ холмскаго православнаго Свято-Богородицкаго Братства за 1884–5 годъ // Там само.— 1886.— Т. 15, № 7.— С. 547-552.

Рівень видань Ставропігійського інституту, принаймні з боку поліграфії, був значно вищим за середній тогочасний, про що свідчив ювілейний альбом, виданий на честь 300-ліття заснування Ставропігійського братства²⁸. Славнозвісна ж церковно-археологічна виставка інституту на честь 900-річчя хрещення Русі 1888 р. підтвердила статус Ставропігіону як охоронця традиційної культури, в тому числі і книжкової. Виставлені експонати (і рукописні, і друковані) були настільки важливими, що стали основою багатьох історико-етнографічних досліджень, в тому числі Івана Франка²⁹.

Пізніше, вже на початку ХХ ст., тогочасне суспільство більш критично поставиться до закритого характеру товариства, архаїчна структура якого обмежувала кількість членів; до орієнтації на вище духовенство, що неодмінно провадило до надмірного консерватизму і небажання відгукуватись на потреби сьогодення³⁰.

Не були забуті “Кіевской стариной” і видання “Галицько-руської матиці” і “Общества ім. Качковского”. Причому москвофільський характер цих видань не викликав якихось суттєвих зауважень, натомість критика майже одноставно твердила, що мова цих видань — язичіє — є неможливою тарабарщиною. Крім того, висловлювався жаль, коли якийсь цінний матеріал з'являвся в цих “мало кому відомих” і “неудобочитаємых” дрібних брошурах, а не в спеціальних наукових виданнях як “Етнографічний збірник” або “Записки НТШ”³¹.

Це, так би мовити, історичний пласт українських друків у Галичині. Тих, що були орієнтовані на минуле. Серед тих, що були орієнтовані на сучасність, найчастіше згадували “Просвіту” — і як видавництво, що продукує корисні і поживні книжки для народу та солідні історичні праці, і як організатора сотень читалень по всій Галичині. Вперше товариство згадується в “Кіевской старине” 1883 р. у рецензії Володимира Антоновича на “Історію Русі” Олександра Барвінського³². Значну частину

²⁸ Я. Г. Юбилейное издание въ память 300-лѣтняго основанія львовскаго Ставропігіональнаго братства // Кіевская старина.— 1887.— Т. 18, № 5.— С. 198-200.

²⁹ Миронь. Мистерія страстей Христовыхъ // Там само.— 1891.— Т. 33, № 4.— С. 131-154; Миронь. Лѣтопись подгорецкаго монастыря // Там само.— 1890.— Т. 30, № 7.— С. 121-128.

³⁰ Історія Львова. У 3 т. / НАН України. Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича; Редкол.: Я. Ісаєвич (голова), М. Литвин, Ф. Стеблій.— Львів: Центр Європи, 2007.— Т. 2. 1772 — жовтень 1918 рр.— С. 68.

³¹ В. Д. [Рец. на кн.] Ю. А. Яворській. Изъ этнографической тетрадки 1830-хъ годовъ. Львовъ, 1902. Изданіе “Галицько-Русской Матиці” // Кіевская старина.— 1902.— Т. 78, № 9.— С. 152.

³² В. А. [Рец. на кн.] Ол. Барвінській. Історія Русі Ч. IV. Львовъ, 1882. Коштомъ и заходомъ товариства “Просвѣта” // Там само.— 1883.— Т. 5, № 3.— С. 649-651.

рецензії займала розповідь про видавничу діяльність товариства “Просвіта” (із зазначенням накладів) і, окремо, про її видання з історії України.

Відчуття постійного зростання (авторів, друкарень, накладів) створювалось у журналі за рахунок коротких повідомлень під заголовками: “Із діяльності товариства “Просвіта”, “Читальні “Просвіти”, “Діяльність НТШ”, які склалися з невеличкої інформаційної частини і цифрового матеріалу.

На ідею збільшення, розквіту, енергійного поступу працювали й огляди української преси (близько 50 назв), серед яких розписувались і частково анутовались такі львівські видання, як “Зоря”, “Червоная Русь”, “Діло”, “Літературно-науковий вісник”, “Записки НТШ”. Своє ідеологічне навантаження несли і “Бібліографічні повідомлення” про окремі видання (в деяких випадках, наприклад 1883 р., із підзаголовком “Галицько-русскія издания”)³³. “Бібліографічне оголошення” 1885 р.³⁴, підписане Василем Горленком, повністю присвячене “новій русинській газеті” в Чернівцях. Подається зміст газетного номера з короткими коментарями, а також декілька схвальних слів про О. Федьковича. 1886 р. з’явилася рецензія на “Буковинський альманах”³⁵, виданий студентським товариством “Союз” при Чернівецькому університеті. Звертається увага на саму можливість існування студентської організації, її народний характер, високі цілі тощо.

“Кіевская старина” відстежує і кожного року подає нові назви українських періодичних видань. Так, 1900 р. у Львові почав виходити журнал “Молода Україна” за редакцією Андрія Гошовського і гумористичний журнал “Комар” за редакцією Івана Кунцевича³⁶, 1901 р. — “Газета господарська”, яку видавав Василь Король³⁷. Такі короткі повідомлення 1903 р. отримали заголовок “Українські періодичні видання в Австрії”³⁸, і говорилося в них про три видавничі центри в Галичині — Львів, Чернівці і Коломию. Цікавим є те, що деякі видання простежувалися від самого задуму. Це, зокрема, стосується часопису “Ruthenische Revue”, який був задуманий депутатами Віденського парламенту Юліаном Романчуком і Василем Яворським 1903 р., і з цього року в “Кіевской старине” розписувався кожний номер цього часопису³⁹.

³³ Библиографическое сообщение (Галицько-русскія издания) // Кіевская старина.— 1883.— Т. 7, № 12.

³⁴ В. Г. Библиографическое извещение // Там само.— 1885.— Т. 11, № 2.— С. 415-416.

³⁵ *Л-ть*. [Рец. на кн.] Буковинській альманахъ. Черновцы. 1885 // Там само.— 1886.— Т. 15, № 8.— С. 735-738.

³⁶ Новья украинскія періодическія издания // Там само.— 1900.— Т. 68, № 2.— С. 124.

³⁷ Извѣстія о новыхъ книгахъ и журнальныхъ статьяхъ // Там само.— 1901.— Т. 72, № 3.— С. 193.

³⁸ Украинскія періодическія издания въ Австріи // Там само.— 1903.— Т. 80, кн. 3.— С. 195-202.

³⁹ Извѣстія о новыхъ книгахъ и журнальныхъ статьяхъ // Там само.— Т. 81, кн. 3, № 6.— С. 201.

Від 1900 р. “Кіевская старина” почала друкувати регулярні огляди Василя Доманицького про український книгодрук⁴⁰, в тому числі і про українські галицькі видання. На перше місце серед видавничих організацій критик поставив Наукове товариство ім. Шевченка з його солідними науковими виданнями: “Літературно-науковим вісником”, “Записками НТШ”, “Збірником математично-природописно-лікарським”, “Матеріалами до українсько-руської етнології” (особливо відзначивши в цій серії “Гуцульщину” Володимира Шухевича), “Памятками українсько-руської мови” (з “Апокріфами” Івана Франка), “Часописсю правничою” тощо. Автор вважає, що Галичина, Буковина та Угорська Русь розвинули інтенсивну гуманітарну діяльність, наслідком якої були цінні наукові і художні видання, які б зробили честь будь-якій європейській літературі. В. Доманицький пише також про здобутки “Просвіти” і “Русько-української видавничої спілки”. Останній присвячено, крім декількох коротких заміток і проспекту “Літературно-наукової бібліотеки”, спеціальну статтю “Шекспировській фондъ и Русько-украинська Издавничча Спилка”⁴¹, в якій подано список видань у всіх трьох серіях видавництва: “Белетристичної бібліотеки”, “Наукової бібліотеки” і “Літературно-наукової бібліотеки”. Не обійшов своєю увагою критик і “Руське товариство педагогічне” як перше на той час спеціалізоване видавництво, а також “Руську школу” і “Народню бібліотеку” в Чернівцях, “Бібліотеку для руської молодезі” в Коломиї та “Артистично-літературні новини” в Перемишлі.

За В. Доманицьким, існувала така географія українських видань: Львів, Чернівці, Коломия, Перемишль, Станиславів, Жовква. Такі висновки критика підтверджуються статистичними даними. Так, переглядаючи розділ “Бібліографія” в “Кіевской старине” 1901 р.⁴², ми зробили такі підрахунки. У списку зазначено 99 книг; 47 із них — галицькі видання, при чому 32 книжки надруковані у Львові; далі — Чернівці, Коломия, Перемишль тощо. Щодо наповнення списків літератури, то поточна бібліографія “Кіевской старини” охоплювала всі видання НТШ, “Просвіти”, “Українсько-руської видавничої спілки”, відбитки з “Літературно-наукового вісника”, усі видання регіональних українських видавництв, а також видання Ставропігійського інституту і “дрібні брошури” “Общества імени Качковського”. Тобто збиралося все, що було українським, від “Шематизмів” до “Звітів гімназій”.

⁴⁰ Доманицькій В. Малорусскія изданія 1899 года // Кіевская старина.— 1900.— Т. 68, № 2.— С. 96-108; В. Д. [Рец. на кн.] Записки Наук. Товариства ім. Шевченка. ТТ. XXXIX, XL і XLI. Львовъ, 1901 // Там само.— 1901.— Т. 74, № 7/8.— С. 54-57; В. Д. Украинскія изданія 1900 года // Там само.— Т. 73, № 4.— С. 33-39.

⁴¹ Доманицькій В. Шекспировській фондъ и Русько-украинська Издавничча Спилка // Кіевская старина.— 1903.— Т. 80, кн. 3.— С. 141-148.

⁴² Списокъ вновь вышедшихъ книгъ // Там само.— 1901.— Т. 72, № 2.— С. 113-120.

Підсумовуючи, можемо сказати, що український вектор галицького друкарства мав певні рамки і обмеження, але не дуже відрізнявся від інших національних друків, хіба що кількістю примірників, тим часом відіграючи історичну місію культурного розвитку українців. Адже, коли є книжка, є і поступ.

ГАЛИЦЬКЕ ДРУКАРСТВО КРИЗЬ ПРИЗМУ “КІЄВСКОЙ СТАРИНЫ” (1882–1906): УКРАЇНСЬКИЙ ВЕКТОР

Тетяна Дубова

*молодший науковий співробітник відділу наукової бібліографії
відділення “Наукова бібліографія і книгознавство”
ЛНБ ім. В. Стефаника НАН України*

Розглядається рецепція українського друкарства в Галичині у часописі “Кієвская старина” (1882–1906). У сукупності оглядів, рецензій, статистичних даних і списків літератури, опублікованих у часописі, відображено розвиток видавничої справи українських інституцій у Галичині (Наукового товариства ім. Шевченка, “Просвіти”, Ставропільського Інституту, Галицько-Руської Матиці, Українсько-Руської видавничої спілки тощо) і наповнення українського книжкового ринку. Підкреслюється позитивний вплив культурного поступу галицьких українців для Наддніпрянщини.

Ключові слова: Галичина, “Кієвская старина”, галицьке друкарство, українська книжка.

HALYCHYNA BOOK PRINTING THROUGH PRISM OF *KIEVSKAYA STARINA* (1882–1906): UKRAINIAN VECTOR

Tetiana Dubova

*Junior Research Fellow, Scientific Bibliography Dept.,
Division of Scientific Bibliography and Bibliology,
L'viv Stefanyk Scientific Library, National Academy of Sciences of Ukraine*

The reception of Ukrainian book printing in Halychyna in *Kievskaya starina* magazine (1882–1906) is examined. Reviews, critical reviews, statistical data and lists of new books, published in the magazine, reflect publishing development of Ukrainian institutions in Halychyna (Shevchenko Scientific Society, *Prosvita* Society, *Stavropigion* Institute, *Halyc'ko-Rus'ka Matytsia*, *Ukrains'ko-Rus'ka Vydavnycha Spilka* etc.) and filling up of Ukrainian book market. Positive influence of Halychyna Ukrainians' cultural advancement on Eastern Ukraine is underlined.

Keywords: Halychyna, *Kievskaya starina*, Halychyna book printing, Ukrainian book.

ГАЛИЦКОЕ КНИГОПЕЧАТАНИЕ СКВОЗЬ ПРИЗМУ “КІЕВСКОЙ СТАРИНЫ” (1882–1906): УКРАИНСКИЙ ВЕКТОР

Татьяна Дубова

*младший научный сотрудник отдела научной библиографии
отделения “Научная библиография и книговедение”
ЛНБ им. В. Стефаника НАН Украины*

Рассматривается рецепция украинского книгопечатания в Галичине в журнале “Кіевская старина” (1882–1906). В совокупности обзоров, рецензий, статистических данных и списков литературы, опубликованных в журнале, отражено развитие издательского дела украинских институций в Галичине (Научного общества им. Шевченко, “Просвіти”, Ставропигийского Института, Галицко-Руской Матицы, Українсько-Руської видавничої спілки и других) и наполнение украинского книжного рынка. Подчеркивается позитивное влияние культурного движения галицких украинцев для Надднепрянщины.

Ключевые слова: Галичина, “Кіевская старина”, галицкое книгопечатание, украинская книжка.